

Isosen X-files

Vinkkejä isosteluun 2022

Savonlinnan seurakunnan nuorisotyö

YHTEISET PELISÄÄNNÖT LEIREILLÄ

Huom. sekä varhaisnuorten- että rippileireillä
(* koskee vain rippareita)

1. Iso on hoitamassa isosen hommia, ei lomailemassa. Kirjoitat isossopimuksen ja olet velvollinen noudattamaan tuossa paperissa sovittuja asioita. Esimerkiksi
  - Tupakka / tupakkatuotteet / nuuska / päihteet - isoille ei armaa, jos ei osaa olla polttamatta (haiseminen tupakalle riittää), iso lähtee leiriltä ja otetaan yhteys huoltajiin.
  - Lisäksi ison velvollisuus on heti ilmoittaa vetäjille, kun huomaa leirillä tupakointia tai muuta säännöistä poikkeavaa.
  - Leiriläisten kuullen ei valiteta leirinvetäjien määräyksistä, se tehdään henkilökohtaisesti tai isospalavereissa.
  - Isoiset pitävät kiinni leiriturvallisuuteen liittyvistä säännöistä, kuten käsihygieniasta.
  - Tehdään annetut tehtävät ja ollaan kärppänä auttamassa toisia ilman käskyä. Oikea asenne on pop!
  - HUOM! Olet tutustunut tämän X-filesin sisältöön ennen isossopimuksen allekirjoitusta kokonaisuudessaan ja sitoudut sen ohjeisiin.
2. Olet vaitiolovelvollinen leirillä olevien ihmisten henkilökohtaisista asioista.

3. Rippileireille mennään isosten ja ohjaajien kanssa edellisen päivän iltana.*

HUOM: tämä on tärkeä suunnitteluilta ison kannalta!

4. Leireiltä isokaan ei voi olla pois, ellei ole saanut vetäjältä lupaa. Poissaolosta ei tehdä muille leiriläisille tai isosille suurta numeroa. Poissaolo voi myös vaikuttaa palkkioon!!!

5. Isoja koskevat samat leirisäännöt kuin leiriläisiä.

- Hiljaisuuden jälkeen iso ei mene suihkuun tms. Vain vetäjien luvalla tai erikoistapauksissa (esim. palaveri) voi valvoa myöhempään.
- Kännykät/älylaitteet kerätään illalla. Päivystävälle isolle on herätyskello srk:n puolesta.
- Säännöt koskevat myös vanhoja isoja (esim. yli 18-v. ei erityisoikeuksia).
- Emoilla ei omaa kämppää, sillä ryhmäytymisen kannalta on hyvä olla mukana leiriläisten kanssa.
- Leirille ei saa missään nimessä tulla sairaana tai jos on flunssaoireita. Allergiaoireet eivät haittaa, jos niitä on esiintynyt aiempinakin kesinä.

6. Isonen osallistuu hiljentämiseen oman huoneensa osalta. Eli ei jäädä juttelemaan leiriläisten kanssa pitkälle yöhön, vaan hiljennetään huone, jotta kaikki saavat tarvitsemansa yöunen. Lepo on jokaisen oikeus. **Hiljennä tarvittaessa myös viereinen huone!**

7. Ei ole eroa vanhan ja uuden ison välillä - molemmat ovat yhtä arvokkaita! Vanha isonen ei teetä tehtäviään uusilla, vaan päinvastoin: on neuvomassa uusia ja auttamassa. Vanhat isot: käyttäkää kokemustanne positiivisesti ja antakaa myös uusille isosille tilaa sketseissä ja leikkien vetämisessä.

8. Emon / leiriavustajan tehtäviin kuuluvat mm. seuraavat asiat: *

- Toimia isosten isona eli olla heille tukena ja apuna esim. vieraillemalla päivittäin isosten apuna raamatturyhmissä ja varsinkin ryhmässä, jossa vaikeuksia.
- Leiriläisiin tutustuminen ja heidän kanssaan oleminen, kuten muutkin isot.
- Jos leirillä on erityistukea tarvitseva leiriläinen, emo toimii hänen apunaan.
- Tehtäviin kuuluu huolehtia siitä, että isokset hoitavat tehtävänsä ajoissa (esim. iltaohjelmat).
- Iltahartauden pito tarvittaessa (koskee myös jokaista isosta).
- Iltapalan järjestely yhdessä isosten ja ohjaajien kanssa (ohjaajat antavat ohjeet leirillä).
- Emon vastuulle kuuluvat esim. olympialaisten kirjanpito, päivän pähkät, kysymyslaatikko (jos ne ovat leiriohjelmassa) sekä kaikenlaiset järjestelyasiat, joihin esim. vetäjät tarvitsevat apua.
- Tarvittaessa ohjata omaa ryhmää.

9. Osallistumiskortin täyttää myös iso ja alle 18-v. ison huoltajat allekirjoittavat paperin. Myös isonen pistää allekirjoituksensa korttiin. Paperi ei ole julkista tietoa, vaan jää leirin päävastuussa olevalle. Siihen tulee kirjata kaikki seikat (esim. sairaudet ja lääkitykset), jotka vetäjien tulee tietää.
10. Mikäli isosella on "kolmio" -tai mielialalääkitys, niin lääkkeet annetaan leirin ohjelma- ja turvallisuusvastaavalle leirin ajaksi, jotta ne eivät esim. joudu väärin käsiin. Huoneissa ei säilytetä "kolmio" lääkkeitä.
11. Myös ison pitää tietää, miten toimitaan esim. tulipalon syttyessä. On hyvä ottaa talteen tiedot leirikeskuksen sijainnista esim. kuva puhelimella. Leirin ohjelma- ja turvallisuusvastaava antaa ohjeistuksen ennen leirin alkua.
12. Musiikkilaitteita kuunnellaan pääsääntöisesti kämpissä ja vapaa-ajalla eli kun työt on tehty ja leiriläiset ovat oppitunnilla. Ne eivät saa häiritä muita huoneessa olevia.
13. Leirille ei ole suotavaa tuoda läppäreitä, iPadejä yms. tabletteja. Myös ne kerätään yöksi pois.
14. Iso osallistuu myös ryhmänsä työtehtäviin - ei vain määräile vierestä. Katsoo myös, että tehtävät jakautuvat kaikkien kesken tasapuolisesti.
15. Iso on mukana (ei nuku, unelmoi), kun valmistellaan tehtäviä (esim. raamatturyhmiä), niin että tietää tehtävänsä.
16. Myös ison on hyvä välillä levätä. Työ on voimia vievää. Siksi ota joka päivä pieni hetki, jolloin olet vain itsesi seurassa ja lepää, jos vain siihen on tilaisuus (esim. kun leiriläiset ovat oppitunneilla ja kaikki valmistelut on tehty).

17. Isosen tärkeintä työaikaa on leiriläisten vapaa-aika. Silloin ei olla isosporukassa, vaan vedetään leiriläisiä mukaan peleihin jne. "Naama pois näytöstä ja suuntaus eläviin naamoihin".
18. Päivystävän ison tehtävä on tärkeä - sinä päivänä ei lepäillä. Päivystäjä huolehtii aikataulusta (soittaa kelloa ajoissa), lipunnostosta ja -laskusta (jos se tehdään) jne. ilman erillismääräyksiä.
19. Ehdotuksia saa antaa leirin vetäjille ohjelmasta, mutta muista, ei ole olemassa mitään: "Tää on aina ennenkin tehty näin" - juttuja. Ole valmis muutoksiin. Ei ole yhtä oikeaa tapaa tehdä juttuja. Vetäjät toivottavasti myös muistavat saman.
20. Muista kertoa avoimesti leirin vetäjille, jos jokin leirinpäivässä harmittaa. Se on todella tärkeää! Leiri-ilmapäivä särkyy koko leiriltä, jos joitain asioita pantataan tai harmitellaan "selän takana".
21. Muista kysyä, jos et ymmärtänyt, ja pyydä apua, jos et selviydy yksin! Se on hyvän isosen merkki.
22. Pidä paikat järjestyksessä! Mikäli jotain otat, palauta se paikalleen.
23. Huomioi hajusteallergikot! Leirille ei saa ottaa hajusteita, suihkutettavia dödöjä, tms. Hiuslakat, suoristussuihkeet yms. pitää olla hajusteettomia versioita. Huolehdi, että tätä noudatetaan leiriläisten osalta!
24. Lämpimiä suoristusrautoja yms. ei saa laittaa pöydille, lattialle tai tuoleille, sillä ne on lakattu ja lakattu pinta palaa äärimmäisen herkästi. Pidä huolta, että leiriläiset tietävät tämän myös.

25. Kannusta leiriläisiä tulemaan seurakunnan toimintaan mukaan: Isoskoulutukseen, leireille ja retkille kertomalla omista kokemuksistasi.
26. Vierailupäivät ovat kotiväen iltoja. Eli ei kutsuta kavereita/tyttö- tai poikaystäviä leirille kylään. Tämä koskee sekä leiriläisiä että isosia. Kaikilla leireillä ei ehkä ole määrättyjä kotiväeniltoja.
27. Muista yksityisyyden suoja valokuvatessasi leirillä! Kenenkään kuvia ei saa julkaista esim. netissä (tiktok, zoomerang, instagram, whatsapp, snapchat, jne.) ilman lupaa. Informoi tästä myös leiriläisiä.
28. Onnettomuuden tms. sattuesssa isonen huolehtii siitä, että ylimääräistä informaatiota ei mene leirin ulkopuolelle. (Kenellekään ei lähetetä tekstiviestiselostuksia tai kuvia mitä on tapahtunut.) Leirin ohjelma- ja turvallisuusvastaava vastaa tiedottamisesta seurakunnan tiedotusohjeiden mukaisesti. Isonen huolehtii myös siitä, että leiriläiset tiedostavat tämän.
29. Toimita viimeistään leirille tullessa verokorttisi (tai kopio siitä) leirinvetäjälle tai taloustoimistoon. HUOM! Se paperi missä lukee ylhäällä VEROKORTTI. Tilitietosi (iban-muodossa) ja henkilötunnuksesi annat vetäjälle, niin saat ansaitsemasi palkkion mahdollisimman pian. Palkkion maksaminen kestää 1-2 kuukautta, joten odota rauhassa. Huom! 17-vuotta täyttäneiltä isosilta menee jo työeläkemaksuja, eli vaikka veroprosenttisi olisi 0, niin tilillesi tuleva palkkio on vähän pienempi.
30. Pukeudu konfirmaatioon asiallisesti; ei napapaitoihin, rähjäisiin farkkuihin, olkapäät paljastaviin puseroihin tai mekkoihin (ota esim. hartiahuivi messun ajaksi). Siis kaikilta asiallinen pukeutuminen, joka ei loukkaa ketään. *

31. Isonen on hommissa konfirmaatiossa (leirin työntekijät ohjeistavat tarvittaessa) *
- Isonen tehtäviä voivat olla mm.:
- *albojen pukemisessa auttaminen,
  - *lukeminen,
  - *ovella ohjeistajana oleminen,
  - *kolehdin kerääminen
  - *laulaminen
  - *ehtoollispikareiden peseminen
  - *kirkon siistiminen, (virsikirjojen kerääminen, messuohjeet),
  - *albojen takaisinlaitto siististi (työntekijän ohjeen mukaan).
32. Ei ruusuja tms. lahjaksi omille ryhmäläisille. Tee persoonallinen kortti - se säilyy paljon kauemmin, kuin ruusut, eikä maksa juuri muuta kuin vaivaa. Tämä siksi, etteivät eri isot ole eriarvoisessa asemassa: kenties jollakin ei ole rahaa ostaa kukkia. Tarvikkeita kortin tekoon voit pyytää leirisi ohjaajalta. *
33. Jos kutsutaan konfirmaatiojuhliin, niin käyttäydytään asiallisesti ja kohteliaasti eikä syödä pöytää tyhjäksi tai arvostella.
34. Isonen on isonen myös leirin jälkeen! Isonen tuntee vastuunsa ja ei osallistu eikä järjestä "riparibileitä" joissa on alkoholia tai muita päihteitä käytössä. *
35. Tehtäväsi on tärkeä! Me leirin vetäjät olemme iloisia, että olemme saaneet juuri sinut työtoveriksemme. Tehdään yhdessä parhaamme, jotta leiriläisille jää ainutkertainen muisto omasta leiristään.
36. Olet Jumalalle todella tärkeä. Jumala on sinut luonut ja olet siis Hänen silmissään kaunis. Muista tämä!